

Voorstel college van burgemeester en wethouders

Openbaar	: Ja
Datum vergadering	: 25 maart 2025
Kenmerk	: Z143760/ BenW-09585
Portefeuillehouder	: E.M. Gosselink
Onderwerp	: Stikstof
Speerpunt coalitie	: Samen leven, werken en ontmoeten in een gezonde leefomgeving

Kernboodschap

Als gevolg van een drietal gerechtelijke uitspraken is de vergunningverlening met betrekking tot Natura2000-gebieden (stikstof) verscherpt. Dit kan consequenties hebben voor nieuwe en lopende projecten. In eerste instantie lijken niet alle woningbouwprojecten in Bronckhorst er door te worden geraakt. De consequenties voor met name agrarische bedrijven zullen groter zijn. De vergunningverlening voor Natura2000-activiteiten door de provincie ligt op dit moment stil.

Voorstel

1. Bij alle initiatieven met mogelijke stikstofdepositie op Natura2000-gebieden een aeriusberekening te vragen;
2. De gemeenteraad via actieve informatievoorziening te informeren.

Inleiding

Door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn op 18 december 2024 een tweetal uitspraken gedaan (Rendac en Amercentrale) met grote gevolgen voor de vergunningverlening met betrekking tot Natura 2000-gebieden. Op 22 januari 2025 won Greenpeace de zaak tegen de Staat, waarbij de rechter het kabinet onder druk zette om maatregelen te nemen tegen stikstofdepositie.

Kern van de uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State:

1. Intern salderen is een mitigerende maatregel en mag niet worden betrokken in de voortoets;

2. Intern salderen is vergunningplichtig (omgevingsvergunning voor een Natura2000-activiteit);
3. Intern salderen vereist een passende beoordeling (en is daardoor mer- of mer-beoordelingsplichtig);
4. Voor intern salderen moet worden voldaan aan het additionaliteitsvereiste;
5. Provincies kunnen beleidsregels stellen, bijvoorbeeld over het afkomen bij intern salderen.

In de kern houdt het additionaliteitsvereiste in dat vóórdat toestemming kan worden gegeven voor een nieuwe activiteit die stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden veroorzaakt, eerst moet worden onderbouwd dat er voldoende natuurmaatregelen zijn (of op korte termijn worden) getroffen om de natuurdoelen in die Natura 2000-gebieden te halen. Dat kunnen zowel natuurherstellende maatregelen in het gebied zelf als stikstofreducerende maatregelen zijn. (Bron: BIJ12)

Afstemming

Het voorstel is afgestemd met wethouder Gosselink.

Beoogd effect

Gemeenteraad en inwoners informeren over de huidige stand van zaken.

Argumenten

1.1 Stikstofdepositie op Natura2000-gebieden is vergunningplichtig.

Het wel of niet kunnen beschikken over een Natura2000-vergunning is van belang voor het wel of niet doorgang kunnen vinden van bijvoorbeeld woningbouwprojecten, evenementen en (aanleg)werkzaamheden. Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag voor Natura2000-vergunningen. Provincie Gelderland beraadt zich momenteel over hoe om te gaan met de situatie sinds de uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Binnenkort zullen Gedeputeerden Staten aan Provinciale Staten voorstellen om een voorbereidingsbesluit te nemen voor een zone van 500 meter rond een aantal Natura2000-gebieden rond Winterswijk en op de Veluwe. Verder zal de provincie zich beraden welke aanvullende maatregelen in het kader van bovenvermeld additionaliteitsvereiste buiten de 500 meterzone moeten worden genomen.

Concreet betekent dit, dat als uit een aëriusberekening een stikstofdepositie groter dan 0,00 mol per hectare per jaar komt een Natura2000-vergunning van de provincie vereist is en deze vooralsnog niet wordt afgegeven in afwachting van hoe de provincie invulling gaat geven aan het additionaliteitsvereiste.

Komt uit de aëriusberekening een depositie van 0,00 mol/ha/jaar dan is Natura2000 geen beletsel voor het project, evenement of werkzaamheid. Voor de woningbouwprojecten in Zelhem (het Loo), Velswijk (Noord) en Hummelo (Stokhorsterpark) zijn aëriusberekeningen uitgevoerd met als uitkomst 0,00 mol/ha/jaar. Voor Baak komt de berekening uit op 0,01

mol/ha/jaar. Dit betekent dat alsnog een Natura2000-vergunning bij de provincie aangevraagd zal moeten worden door de initiatiefnemer. Wetende dat de provincie op dit moment geen Natura2000-vergunning verleend, is de kans op vertraging reëel. Voor agrarische bedrijven zullen er meer gevolgen zijn. Bij veel agrarische bedrijven werd en wordt gebruik gemaakt van interne saldering om een Natura2000-vergunning te kunnen verlenen.

1.2 De uitspraken van de Raad van State kunnen gevolgen hebben voor diverse (woningbouw)projecten, evenementen en werkzaamheden.

In de pers wordt op dit moment veel aandacht besteed aan de stikstofdiscussie. Het is goed dat onze inwoners weten dat uw college deze discussie goed volgt en zo goed mogelijk probeert te anticiperen op de mogelijke gevolgen van komend rijks- en provinciaal beleid en dit deelt met hen.

2.1 De uitspraken van de Raad van State kunnen gevolgen hebben voor diverse (woningbouw)projecten, evenementen en werkzaamheden.

In de pers wordt op dit moment veel aandacht besteed aan de stikstofdiscussie. Het is goed dat de gemeenteraad weet dat uw college deze discussie goed volgt en zo goed mogelijk probeert te anticiperen op de mogelijke gevolgen van komend rijks- en provinciaal beleid en dit deelt met hen.

Kanttekeningen

1.2 Er is nog veel onduidelijkheid.

Hoewel het niet lijkt dat heel Bronckhorst direct op slot komt te zitten, is nog veel onduidelijk. De provincie zet op dit moment zware maatregelen in, met name op een zone van 500 meter rond de Natura2000-gebieden omdat dit het meeste effect heeft. Maar afgewacht zal moeten worden hoe de provincie invulling gaat geven aan het additionaliteitsvereiste.

Nadrukkelijk wordt ook gekeken naar het rijk. Een ministeriële commissie Economie en Natuurherstel zal in de loop van april met een eerste rapportage naar buiten komen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten pleit voor een 2 sporenbeleid. Door nu landelijk te werken aan acute stikstofreductie, kan op middellange termijn de tijd worden genomen om een gebiedsgerichte aanpak uit te werken.

Kosten, baten en dekking

Er zijn geen kosten verbonden aan dit voorstel.

Uitvoering

Onder de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) gold er voor Natura2000-vergunningen een aanhaakplicht bij andere omgevingsvergunningen. Onder de Omgevingswet is deze aanhaakplicht vervallen. Dit betekent dat bijvoorbeeld een omgevingsvergunning voor een bouwproject als deze voldoet aan het omgevingsplan verleend zal moeten worden ondanks dat wellicht een Natura2000-vergunning niet verleend zal gaan worden.

Is een wijziging of afwijking van het omgevingsplan vereist om een omgevingsvergunning te kunnen verlenen dan zal een inschatting gemaakt moeten worden of Natura2000-vergunning redelijkerwijs niet in de weg staat aan realisering van het project. Natura2000 heeft een plek in de onderbouwing van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (voorheen ruimtelijke onderbouwing).

. Er kan op dit moment geen algemene uitspraak worden gedaan over de gevolgen van de uitspraken van de Raad van State. Een en ander is in hoge mate afhankelijk van hoe rijk en provincie gaan handelen. Provincie Gelderland heeft aangegeven zich in eerste instantie te richten op lopende en nieuwe aanvragen en zich daarna pas bezig te gaan houden met de vraag hoe om te gaan met de eerdere situaties waarin (vergunningvrij) intern gesaldeerd is. Inwoners informeren we via een artikel in de gemeentelijke rubriek in "Contact".

Evaluatie

n.v.t.

Bijlagen

